

JÕULU EESTI SKAUT

№ 3

21. DETSEMBER

1935

EESTI SKAUT

№ 3

21. DETSEMBRIL 1935. a.

XV AASTAK.

VÄLJAANDJA: EESTI SKAUTIDE MALEVA PEASTAAP. VASTUTAV TOIMETAJA N. KANN.
TOIMETUS: E. JÕGI, R. TREU, R. ROOS, V. SUIGUSAAR, H. TARI, L. KÄRSEN, A. TARI,
H. JÕE, E. PAVELSON.

Toimetuse ja talituse aadress: Tallinn, Vabaduse 2. Ilmub aastas 8 numbrit. Aastakäik Kr 1,50.
Üksiknumber 20 senti.

Rõõmsaid jõulupühi
ja
õnnistunrikast uut aastat
soovib
kõikidele skautidele
N. Kann,
peevanem.

Veetlevaid pühi,

ülrikaunist uut aastat

kõigile skautliselt mõtlejatele, noortele ja vanadele

soovib E. Sk. M. Peastaabi nimel

A. Koik

Skautmaster
Peastaabiülem

Jõuluõhtuks.

Õrnalt, salapäraselt sosistab see püha õhtu meile kõrvu:

„Vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu — üks laps on teile sündinud!..”

Seda keelt kõnelevad küll Jumala vaimust võrsunud prohvetid Vanas Testamendis, maalides omis ettekuulutustes kuulajate silmi ette Päästjat, Messiasit, kes tulema pidi kui Jumala poeg. Sama jutustab ka Jõuluevangeelium ise, kirjeldades sündmust ennast, mis aset leidnud sel „pühal ööl, õnnistud ööl..” ja kõneledes tähest taevas, karjastest väljal, inglite laulukoorist... „Üks laps on teile sündinud!”

Meie kodumaa karedas kliimas satub see sõnum jõululapsukesest ühte külma talvise ajaga, mil päevad lühikesed ja kõik loodus otsekui unehõlmas uinumas. Põhjatuuled toovad sel ajal harilikult tormi. Vahetevahel hulub ja tuiskab. Valmivad läbipääsmatud lumehanged. Tormihoog, ta paiskab rändajale hoolimatult näkku valusaid lumekübemekesi ja mõirgab sealjuures, otsekui rõõmu tundes sellest, et sinule saab valu teha. See on meie oludes harilik jõulu-aeg. Oma harilikus elus mäletame, niikaugele kui silm jõuab tungida möödunud lapsepõlvemälestustesse, jõulupühi ikka sarnastena, et „kesk talvel, külmal ajal, kesköösel pimedas” meil särav jõulupuu tohtinud on oma ilutulesti-

kuga laotada valgust inimeste ellu, soojust meie südamesse, rahu ja rõõmu ning hingelist õndsuse helki nii salapärasel teel, mis ülem kui inimeste mõistus...

Kirikukellad kutsuvad, säravad kirikuaknad saadavad kaugele oma valguse kuma, otsekui tuletorn merele. Inimesed tõttavad, hoolimata külmast, ja saavad oma sammud jumalakoja poole. Tullakse kokku, otsekui ühe suure soojuseallika juure, lõkendava tulekuma lähedusse, et siit leida hoogu, vaimustust, ergutust sisemisele südamesoojusele, — et siin teda rikastada ja siis ka kodusse ellu kaasa viia tõsist jõuluvalguse vara. Pühalikult valgustatud kirikus — pühalik vaikne rahvahulk, kes ringe kinni pidades kuulab evangeeliumi sellest, et „üks laps on meile sündinud,” — ja kes omalt poolt vägeva, taevani tungiva „halleluujaga” sellele vastab.

Tõsidus kõigil näoilmes. Silmad säravas. Ka mõrudagi mehe olekus tunded väikest värinat. Südamed püha õõ saladustesse tungimas... Mõistusest ma ei räägi, sest jõulud on ikka südame-tunnete, armastuse, sisemiste läbielamuste pühad olud.

Ja siis minnakse koju. Seal ununevad mõneks hetkeks elumured ja raskused, seal muutub vanagi ühes noortega nooreks, seal tahab valitseda vastastikkune lahusus ja headus, armastus ja andeksandmine. Pühaduse tunne valdab meeli ja mõtteid, kui oma lastele teed rõõmu mõne kingituse näol, või kui sõbralikult südameilt ise vastu võtad, mis sulle määratud.

Niisugused on meie jõulud!

Ja ometi pean ma ütleva: ka niiviisi, küllalt ülendavalt, jõulusid pühitsedes, oleme ikka veel selle ülitõsise sündmuse eesõues, eeskojas. Kõik ilu ja sära, vägevad oreliheliid ja sätendavad jõulukuuse küünlad — see kõik on ainult eesõue, millest läbi peaksimme sammuma pühaduse enese juure, selle tõsiasja juure, millest meile kallis päev kuulub: „Üks laps on meile sündinud.” —

Ja seda jõululapsukest on kaua oodanud. Suured usumehed, prohvetid vaimuliku pikksilmaga varustatud, on ta

sündimist ette kuulutanud ja kuninglikkude igatsuslauludega talle teed taandanud. Meie mäletame jõulude kaudu ta tõelikku sündimist ja laulame:

Vana aja ihaldus, paradisi töotus
On nüüd täiest täidetud...
Vaata, Issand Jeesus Krist,
Kes meid päästab vaenlasist,
Tuleb taevatelkidest,
Oma Isa süle seest!"

On tema, see jõululapsuke täitnud lootusi, mis ta peale pandud! Sõbrad, kes meie ka iganes oleme ja kuhu ilma vaatesse meie ka iganes kuulume, meie peame ometi tõe au andes tunnistama:

See lapsukene on ometi nii paljudele surijatele troostiks, leinajatele rahuinglik, vaevatuile valguseks. Peatu haigeveodi ääres, kus lamab õnnetu, kelle palelt sulle vastu vaatavad kaks auku jäänud silma, ja ütle talle ainult: Sinu Lunastaja Jeesus!, ning sa näed tänapäevgi veel, kui imevõimsalt töötab see laps, ka kuigi ta enam ihulikult meie keskel ei viibi. Vaikib valu vaevatu südames, kustub ja kaob kibedus, ja usaldusrikkalt annab õnnetu end Isa hoolde sellesama jõululapse kaudu, kes meile pidi olema „tee ja tõe ja elu“ ning kes meile ise on tunnistanud enesest: „Ükski ei saa Isa juure muidu, kui minuläbi“. Igaviku kodust inimsoo keskele tulles on see jõululaps Kristus Jeesus tahtnud lahtise käega igaviku väärtusi meie hingedesse külvata ja meid jumalalasteks teha. Ja on paljuid selleks ka teinud.

Jumala lapseks kutsub ta sindki nende aastast-aastasse korduvate jõulupühade kaudu. Ja tahab sind äratada, et sa selleks saaksid.

Sa küsid: kuidas sünnib see? Ma kosten: ka siingi maksab sõna: usk ilma tegudeta on surnud usk.

Ligilähedale 1000 aastat tagasi peeti suurt sõda selleks, et Püha maad, kus Kristus sündis, — vabastada türklaste ikke alt. Paavst Urban II vaimustas lugematuid rahvahulki selleks sõjakäiguks. Ja ägedad võitlused olid siis käimas Jerusalemma ja teiste linnade müüride all. Ajalugu jutustab, et üks rüütel olevat siis esimene olnud, kes Jerusalemma väravast sisse tungida suutnud. Tasuks selle eest olevat talle lubatud kõige esimesena põlema süüdata oma küünalt selle tulega, mis ööd kui päevad põlenud Kristuse

haual. Seal töotanud siis rüütel, et ta seda püha tuld tahab kustumatalt oma kodumaale viia. Kirjeldamata raskusi on tal koduteel ära võita olnud, aga kogu aeg ei ole ta mitte millegi muu peale mõtelnud, kui oma tulukese peale, mida põleva küünla näol käes hoidis. See oli ta kallim varandus, ning kõik oma mõtted oli ta kontsentreerinud sellele. Aga...: sealjuures on ta ise muutunud paremaks inimeseks: metsikud rüüti omandused on kadunud, armsus ja hingeline õrnus on ta südames maad võtnud ning järjest suuremaks jõuks kasvanud. Hea, lahke, õiglane, vaikne, vaba, puhas ja püha — nii jõudis ta koju, mitte enam see endine sõjakas verevalaja rüütel, vaid hoopis uus inimene. —

Nii peaks ka meiega olema, kui tahame, et jõulud meile tõsist õnnistust tooksid. Püha õõ tulukese ees peaks meie süda ennast avama, süit jõulu valgust kaasa võttes peaksime oma igapäevases elus, töös ja tegevuses parimakes inimlasteks saama...

Sellepärast: mitte ainult välises vagaduses jõulurõõmu helisid kaasa elama, vaid jõulu õnnistust oma eluliseks tuiksooneks saada laskma. Õnnistust laiiali laotama, armastusseemet külvama, jõululapsukese vaimukandjad olema igas oma sõnas ja teos. „Külvajad“ olema suure „Külvaja“ jälgedes. Selleks olgu meie tunnistus:

Oh tule, Õnnistegija,
Mu süda on Sull lahti ka.

Siis oleme jumalalapsed. Sest Jumal on armastus, ja kes armastuse sisse jääb, see jääb Jumala sisse ja Jumal tema sisse.

Ja eriti teile, armsad skaudid ja gaidid, tahaksin seda panna südamele jõuluteravituseks: olete ju teie kogu oma hingega selle liikumise teenistuses, mis tahab armsamaks ja õilsamaks teha elu! Tõtake otsiva südamega ja küsiva silmaga jõuluvalguse lähedusse, süüdake omadki küünlad põlema ja kandke valgust ja soojust ja armastust meie tänapäeva nii kivilustatud ellu. Olge jõuluinglid teistele, siis — küll näete — õnnistab jõulustündmus ka teid endid!

õp. Paul Kuusik,
Tallinna abipraost ja
skautmaleva pastor.

Vaikselt sammuvad nad läbi lumetuise kodu poole.

„Ja Sven, see on paha lugu, kuid mul on aimdus, et kõik veel hästi lõpeb. Sarnane asjaolu võib skautidele halba kuulsust tuua ja see oleks väga kurb. Kui Hiimetsa Juhan oma süüdistuse juurde kindlaks jääb ja asja politsei kätte annab, mis võib kohutuga lõppeda, siis hakkavad ümberkaudsed maaomanikud meie pääle kõõrdi vaatama ja vanemaid võivad isegi keelduda omi poegi edasi jätmast meie ridadesse.” — Lõpetanud need sõnad, keeras Metsaküla skautide rühma vanem skautmaster Orav oma palitukrae uuesti üles, sest hakkas jälle lund tihedalt, suurte räitsakatena langema.

Orav ja salgapäälisk Sven tulid naabrikülalt, kus nad teada said. suurmaaomaniku Juhan Hiimetsa süüdistuses nende rühma vastu.

Juhan Hiimetsas omas selles ümbruses kõige tigidama ja tülikama, kuid ka kõige rikkama maaomaniku kuulsuse. Ikka ja alati otsis ta skautidega tüli, süüdistades viimaseid paar korda piiridest üleastumises ja metsa süütamises, kuid tõenduste puudumisel ei olnud neil süüdistusil tagajärgi. Praegusel juhusel süüdistas ta skaute puude rikkumises tema metsas, olgugi, et skaudid sääl ei olnud käinudki, tea-

des juba ette, et selline retk võib tuua kõige kurvemaid tagajärgi. Kuid seekord ähvardas asi siiski trahviga lõppeda.

„Vististi kannab metsnik Ronk veel suuremat viha meie vastu kui Hiimetsa ise,” sõnas Sven. „Mis oleme neile paha teinud? Meie poisid olid ainult naabri salukeses, kes meile selleks luba andis, kus neid Ronk ka näha võis, kuid Hiimetsa metsas pole nad käinud. Ja nüüd niisugune vale süüdistus meie vastu!”

„Oigus. Sven, ka mina olen kindel, et meie poisid midagi keelatud ei ole korda saatnud. Kuid me, ei või ka Hiimetsa liig karmilt süüdistada. See inimene on elus palju kannatanud ja sellepärast on ta viimasel ajal nii kiusakas ja tige. Aastaid tagasi oli ta hoopis teistsugune. Kümme aastat tagasi kaotas Hiimetsa äkitselt õnnetuse

läbi oma armastatud abikaasa ja vaevalt kuu aega hiljem lahkus tema juurest peale suuremat tülitsemist ta ainus poeg Valter. Vana Hiimets tahtis, et Valter siirduks sõjakooli, nagu suurem osa nende sugukonna mehi, muuseas oli ka tema ise vene ajal ohvitseriks, kuid Valter omas hoopis teised kalduvused. Nad lahkusid vihasena. Valter ei lubanud iialgi tagasi tulla ja pidas ka sõna. Ta ei ole isegi ühtegi kirja vanale isale saatnud. Temast ja tema heast edust võime lugeda vahest ajalehist. Ei ole ka siis ime, kui kurb, üksik vanake niisuguseks kiusakaks ja tighedaks muutub."

Vaikides sammutakse mõnda aega edasi, kuni nende teed lahku lähevad.

"Tahad sa ikkagi otse üle soo minna?"

"Ja muidugi!"

"Kuid pimedal õhtul ja päalegi sarnase sajuga, pigemini tuisuga, võid kergesti õige tee kaotada. Siiski, sina leiad siit vist kinnisilmigi tee. Noh siis kõige paremat!"

Südamlikult rühma vanemast lahikudes, pööras Sven vasaakule ja sammus üle legendiku, tuul paiskas talle räitsakaid otse palgesse. Nii mõtetesse vajunult sammus ta edasi minutit kümme, kui korraga märkas, et jalgtäe märke enam näha ei ole — lumi oli kogu maapinna katnud ühtlase valge vaibaga. Sammunud veel minutit kakskümmend, hakkas teda üksildus rõhuma ja tahtmatult asus ta hinge kahtlus, isegi kartus ajas oma esimesi idusid. Ta kiirendas samme, kuid soole ei tulnud lõppu... Aga mis pidi see olema? Kostis nagu kusagilt kaugelt abitu hüüe? Sven seisatas mõne minuti, kuid ei kuulnud enam midagi.

"Hirmul teravad kõrvad," — otsustas ta ja sammus edasi, kuid hää lorkus. Oli selge, et see inimese appihüüd oli, kuid kustpoolt? Sven seisatas ainult mõne sekundi, siis pööras ta paremale, sammus otsustavalt üle hangede, hoolimata lume sügavusest, ning keerles siia-sinna, kuni hääl uuesti lorkus. Järgmisel minutil seisis Sven juba lümevaibal poollebaka inimkogu ees.

"Ma tahtsin Hiimetsa," sosistas tundmatu, "tundide kaupa olen siin ümber eksinud. Kas võite teie mind..." Väsinud hää vaibus.

Sven haaras tundmatu ümbert kinni, aitas ta üles, ning nõudis tungivalt eä-

si sammumist, kuid viimane oli selleks liig võimetu, ning oleks armsamini lümele magama jäänud — igavesti... Jalgadel tuikudes astub ta siiski edasi Sveni toetusel. Suuri pingutusi pidi Sven tegema, et edasi saada. Kaaskäijat tuli pooleldi kanda, sest ta omad jalad ei suutnud teda enam kanda. Kuid Sven, kui tubli skaut kunagi, sai sellegagi valmis. Mõõdus pool tundi, Lund sadas endiselt; tuul tõusis järjest. Sven tundis, kuidas tema jõud kahanes, kuid hambaid kokku pigistades jatkas ta hoolimata kõigest rasket võitlust.

Korraga asus Sveni hingesse iseäralik rõmutuhin — ta oli teele jõudnud. Mõne minuti järele vilksatas ees tuluke. Sinnapoolle säadis Sven sammud ning varsti nägi ta raudvärava taga majakest.

"Vana Hiimetsa metsniku majake" vilksatas Sveni mõttes. "Küll olen aga kaare teinud — kilomeetrit kaks sihist eemale."

Nagu udus oli kõik...

Ise jalgu järel vedades vinnas ta suure vaevaga oma kaaslaste läbi värava maja ukseni. Parajal ajal avanes uks ja välja astus vana Hiimets. Imestades jäi ta kaht lumist inimkuju vaatama, kes uksest langevas valguses ta ees tügerdades seisis. Sven tahtis kõneleda, kuid väsimus oli nii suur, et suutis vaid kogeleda mõne arusaamatu sõna ning oleks kukkunud, kui mitte väljarutanud metsnik teda ei oleks toetanud. Hiimets aga ruttas tasase hüütusega ta kaaslaste juurde.

*

Järgmisel päeval sai skm. Orav järgmise sisuga kirja:

Austatud isand Orav!

Oleksin Teile väga tänulik, kui austaksite oma osavõtuga väikest pidulikku koosviibimist, mille korraldan Metsaküla skautide auks homme kell 8 õhtul Hiimetsas. Teil ei tarvitse skautidele sellest teatada, sest sain nende nimekirja ning saadan kustse igale eraldi.

Teie austavat osavõttu lootes jään Teid ootama.

Juhan Hiimets.

Hiimetsal, 24. XII k. a.

Seda ootamata kirja lugedes arvas skm. Orav, et see mõne naljahamba

temp on, kuid allkirja uurides tuli ta siiski veendumusele, et see ikkagi tõsi on.

Elades mõne kilomeetri kaugusel Metsakülast, kohtas ta ainult mõnd skauti — neil oli samasugune kutse. Otsustati siiski minna.

„Arvatavasti tahab vana Hiimets näidata, et ka tema oskab liginevatest rahupühadest lugu pidada — teeb hääteo,” mõtles skm. Orav.

Teisel päeval läbi küla sammudes nägi skm. Orav peaaegu kõiki oma rühma skaute Hiimetsa poole ruttavat, kõigil oli arusaamatu kutse põhjuseks.

Hiimetsas juhatati skaudid valgustatud söögិតuppa, kus laud oli kaetud väga rikkalikult roogadega. Söögitoas tervitas neid väga sõbralikult vana Hiimets, kes seisis Sveni ja kellegi hästi rietatud noormehe vahel.

„Minu poeg Valter!” — esitas ta noortmeest.

„Nii siis selles seisab lugu,” mõtles Orav, „kadunud poeg on tagasi tulnud ning sellepärast otsustaski vanake oma häädust näidata.

Aga miks siis just skaudid said esimese võõruskutse?

Varsti lahendus kõik arusaamatus.

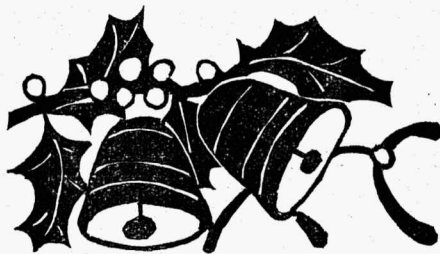
Oli juba lauda istunud, kui Hiimets üles tõusis ning algas: „Tahan teile selgituseks mõne sõna öelda. Tülist minu pojaga olete vist juba kuulnud ja sellest rääkida oleks ülearune, seda

enam nüüd, kus juba lõpetatud. Asi seisab selles, et kümne aasta eest ära läinud poeg on oma isa juure tagasi tulnud.

Nagu te teate, sadas mineval ööl tihedat lund. Teate ka kui kardetav on meie turbasool käimine ja iseäranis pimedal ööl, kui lumi varjab igasuguseid haudu jne. Valter, olles kindel, et ta iga jalatäit ümbruskonnas tunneb, otsustas tulla lühemat teed üle soo, kuid eksis. Kauemat aega ümber hulkudes kaotas ta lõpuks jõu ja, Jumal teab, kuidas kõik oleks lõppenud, kui mitte teie seltsiline Sven ei oleks juhuslikult mööda minnes tema appihüideid kuulnud, teda üles leidnud, lumest välja aidanud ning üle jõu käiva pingutusega koju kannud.

Nüüd saate aru, miks teid siia kutsusin. Mõne päeva eest olin teie vastu üpris vihane, kuid julgen loota, et selle unustate ja meie vahelkord edaspidi heaks jääb. Ühtlasi teatan, et tahan teid aidata teie tegevuses ning lugupidatud skautmaster Orav, palun teid kui rühma vanemat vastu võtta väike annetus teie skautide kasuks. Muretsege selle eest omale telgid ja muu laagrivarustus et võiksite jätkata veel suuremate tagajärgedega seda õilist kasvatust. Tõstan oma esimese klaasi tänana meie sõbra ja tänase pidustuse kangelase — Sveni terviseks.”

Hiimetsa sõnu kroonis vägev elagu-hüüe. Si-Si.

EESTI SKAUT № 3

on trükitud paberivabriku aktsiaselts „Koili“ paberil.

Suurima tänutundega avaldame sügavat lugupidamist skaudisõpradele A/s. „Koili“ direktoritele selle suure annetuse esimese saadetise eest, mis saabus jõuluringina meie poistele.

Toimetus.

Lehekülg Rootsi suurlaagri päevikust.

Olime suure vaevaga oma suurema telgi pimedaks püsti saanud ja kükitasime nüüd selle all juba varem täistoititud põhukottidel. Ivar oli kuskilt künälajupi välja otsinud, süütasime nüüd selle ja mõnusat valgust levis meie peavarju alla, mis nii mitugi nädalat pidi meie koduks, meie majaks jääma.

Kükitasime nii kottidel, meie kolm eesti skauti: kaks Sakala malevast, mina ja Jaan ning Tallinna malevast Ivar.

Kükitasime ja arvasime et homme võiksid juba päralt jõuda eesti masterid Inglismaalt kes seal Gillvelt-Par-gis olid „suures koolis” käinud. Ses mõnuses arvamuses tegime oma voodid üles ja heitsime magama esimest ööd telgis Rootsi pinnal.

Kaua ei saanud me magada, sest järsku äratas meid põrgulärm, pist-sime korruga pead telgipilust välja, mis tagajärjel me õrnalt üleslöödud ajuti-ne peavari pidi kokku varisema, ning nägime salga hilja päraltjõudnud skau-te, ei tea kust maalt, kes hädas olid oma koha ülesleidmisega. Seejuures komistusid nad telkide nõõridesse ja ma arvan et mõnigi magav skaut lei-dis end kokkulangenud telgiriide alt. Lõpuks leidsid nad vist siiski neile määratud paiga, sest nende hääled kau-genesid ja vaibusid viimaks

Ärkasime varahommikul. Ilm oli suu-repärane, selge ja soe. Terve väljak oli korruga täis elu: siin-seal sagisid poolpaljad skaudid — tõttasid pesema. Haarasime meiegi seebi ja rätikud ja ruttasime toredale rannakaljule. Vesi oli selge ja täiesti läbipaistev, kuid soolane. Hambaharjal oli pärast hil-jem veel kaua soola maik, mis kohe rootsi vett, skääre ning sündmusi meel-de tuletas.

Pestud, pöördume tagasi oma laagri korraldustöödele. Paks ameeriklane on oma tähnilise lipu üle telgi laotanud ja istub ise oma sõbraga selle ees selg vastu telgi tugipuud. Mu sõber arvab seda poosi pildistada võivat ja ta rut-tab aparati tooma. Vahepeal etendus meile väga huvitav vaatepilt. Tuleb metsateed-pidi terve kompanii Soti skaute seelikuis ning pisikeste ümmar-guste tuttidega mütsikestega. Ees käi-vad paar torupillimeest — nii nad kõn-nivad oma suurte pampudega huilgava ning kiunuva muusikaga meist mööda. Vana ameeriklanegi õiendab peab ja näib sest kaunis huvitatud olevat kuid korruga juhtub midagi hirmsat: tugi ameeriklase seljataga annab järele ja ülepeakaela kukub ta oma telki, mis koos tema ja lipuga muutub huvita-vaks rabelevaks puntraks. Hüppame talle appi — ta on pea jalul. „Thank you very much” — lausub vana ja nä-

Eesti skaudid oma laagri ees.

hes meie kohkunud nägusid lisab: „Keep smiling”.

Kuid nüüd tööle — laager vaja korraldada! Otsime välja oma tööriistad ning siis metsa — vaja ehitada piir oma riigile. Tirime lagedale neli nurgaposti — hüigla kändu ja ehitus algab. Ehitame endale roigastest piiri — seks toome metsast sületäie viisi haralisi roikaid ning väete.

Jaan peksab suurima hoolega kirvega posti maasse kui tuleb me piirinaaber, keegi jugoslaavlane ja hakkab paluma midagi, mida — seda ei saa aru. Selgub lõpuks, et nad peale viletsa prantsuskeele muud ei mõistnudki. No rääkisime siis käte ja jalgadega — selgus, et tahtis kirvest. Kahel siiamlasest skaudil oli suur huvi meie riigi vastu, muudkui pärisid, aga missuguses ingliskeeles? Andis sageli kaua mõelda enne kui võis vastata.

Pea tulevad soome velled. Teevad kohe tutvust ja kutsuvad oma „leeri” (laagrisse). Toredad poisid olid, iseäranis too Merikallio, kes pidi olema ka mingi tuletõrje päämees, nagu ta mulle mu autogrammiraamatusse kirjutas.

On parajasti keskpäev, töötame täies hoos. Jaan kombineerib kööki, Ivar ot-

sib parajat varnapuud ning mina viimistlen kirves käes aeda.

Korraga märkame metsast ilmuvat skaute, ikka kaks-kolm meest kõrvuti raskete ning suurte seljakottidega — nii neid tuleb ja tuleb ja lõputu rida ei tahtnudki lõppeda — olid inglased — kõigil oli „Union Jack” rinnas.

Seisatume teeveerul tööriistad käes ja näod higised ja vaatame — korraga nagu oleks midagi tuttavat. Nojah — seal ongi ju need meie eesti mastrid — Jõgi, Kubin, Michelson. Ah sa ime kuidas siis kihvatas. Polnud enam pea nädal aega eestlast näinud ega kuulnud, peale meie kolme, ja nüüd tulid veel need sillatalad! Tööriistad lendasid käest ja läks lahti pikaks tervitustseremooniaks kõige õrnemal kujul. Meie Sakala master Edy oli rõõmust esialgu päris segane kohates oma poisse peale kuuajalist Eestist äraolekut — ja pealegi — võõrsil. Oli siis seletamist ja jutuaJamist.

Nüüd oli meil juures jälle kolm eestlast meie pisikeses kodus, meie riigis. Asusime kõik suure südidusega oma riiki korraldama, et elu mugavaks muuta.

Vello.

Sammalkasukas jutustab hundipoegadele.

Jutulõng „hallsabade karja” plaanidest katkes eelmises lehes, — täna läheb edasi!

Ilmad on vahepeal muutunud üpris kurjaks: tolmutab lund ja tuul on nii külm, et kui nina välja pistad, kohe on punane. Kelgusõitu ikka saab, kuid suusad on alles pööningul ämblikuvõrkudele toeks. Kuid ega sest midagi! Sadagu kas või külmanud kartuleid ja puhugu nagu Torupilli-Juss, hundipoegade plaane ja ettevõtteid see ei muuda.

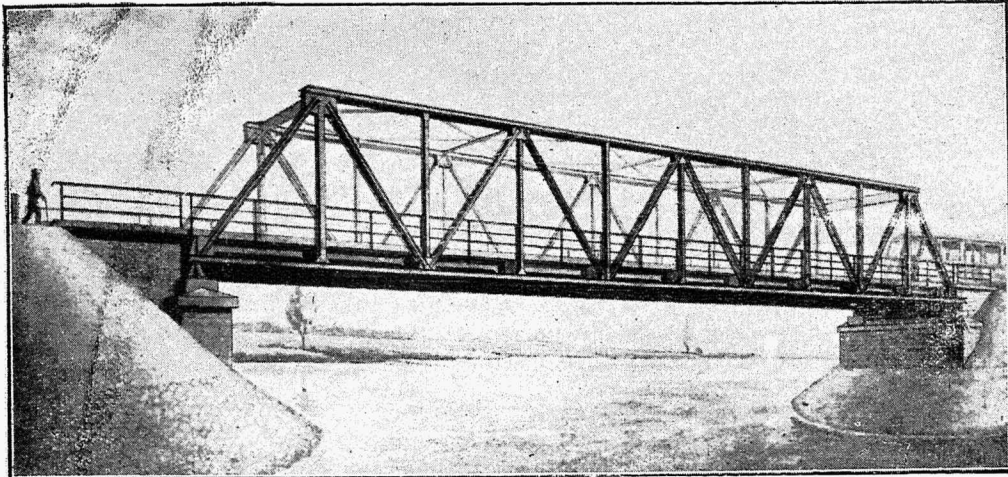
Nii need „hallsaba” poisidki. Kõneldakse juba jõuluvanast, jõuluvana pildid igal pool ja kõik ostavad jõulukuuski, neil pole aga muud kui suurlaager. Mõõdunud koondusel kirjutasid jõuluvanaale palvekirja laagriraha

saamiseks ja nüüd lähevad ettevalmistusse edasi.

Eilsel koondusel nägin suurlaagri ratsaväge harjutussõidul. Esialgu ikka kohkusin kui sisse läksin, kuid varsti sain asjast aru. Koledat hobuste hirnumist oli terve tuba täis ja poisid ratsutasid ringi. Neli kepphobusega poissi tegid ravisõitu ja viies õpetas oma kiikhobust tagant üles lööma. Mind nähes sõitsid nad kokku ja hakkasid üksteise võidu oma ratsusid kiitma.

Vahvad loomad on kõigil — ei lõhu ja kuulavad hästi peremehe sõna. Ainult ratsaväe ülem ise oli ilma hobuseta. Tema toob oma ratsu alles kevadel välja. Praegu on see alles pisikene pörsas, kuid isa olla õelnud, et kevadeks saab tast suur notsu. Tema rat-

Moodne skaudi sild. (Kirjeldus lhk. 56)

sut hindavad poisid kõige enam, kuid asjal on ka oma halb kül. Suurlaagris tahavad poisid korraldada kõigile kokku sõitnud huntidele suure pidusöögi ja seal see notsu siis küll nahka pannakse. Nii peab ratsavägi tagasisõiduks valima uue ülema, sest praegune läheb jalgväkke.

Ratsasõidu harjutused on praegu poiste lemmiktegevus, sest need ajavad naha hästi soojaks. Maleva kodul on see kehv viga, et seisab ainult siis soe, kui ahi kõeb. Nii kui tuli kustub, tuleb hakata ratsutama või korraldama hambalõgistamise kontserti. Eelmisel koonduisel jõuluvanale kirjutades oli selline kontsert. Vanem hundi poeg kirjutas ja teised kõik lõgistasid. Viimaks löi temagi kaasa.

See muusika pole aga suurem asi — kaua sa ikka lõgistad!

Lennuväe korraldus on alles arenemas ja sünnib suure saladuse katte all. Sõjasaladus väiksel! Ainult selle tingimusega jutustan seda, et te kellelegi edasi ei räägi. Nii ütles mulle ka lennuväe ülem, kui temalt küsisin, kuidas lend toimub.

Tema ise lendab Nõia-Ella patendiga. Tuleb vaid luud jalgevahale võtta ja lugeda: „Kivirünta-punta-änta...” Kohe tõuseb luud õhku ja lendab sinna, kuhu otsa keerad. Päeval ei saa aga lendu alustada, sest nõidus hakkab luuale külge ainult keskööl.

Teine hea lendamise viis on vihmavarjuga. Tuleb oodata kuni tuul hakkab puhuma Haapsalu poole ja ronida siis kuskile kõrgele kohale. Soovitavam on kirikutorni tipp või vabriku korstna ots. Seal löö siis vihmavari lahti ja kui alla ei kuku, siis oled õnnelikult suurlaagris. Tuule vaikides tuleb seni ise puhuda, kuni uus tuulehoog tuleb.

Veel üks hea viis on, kuid selleks tuleb hankida „mootor” pardi või hane näol. Sellega lendamine on kõige lihtsam. Haara linnukese koivad pihku ja sõit on sees. Õnnetus võib tulla vaid siis kui lennatakse üle vee ja linnul tuleb tuju ujuda. Sel juhul võivad aidata ainult palved, sest kõik linnud peale kullide on õrna südamega. Paratamatus on ja jääb — kui „mootor” midagi maha pillab, siis kukub kõik lendurile kaela.

Need on nüüd sedapuhku kõik uudised. Jõulu ajal kavatsen lennuväe ülemale külla minna ja asja lõplikult välja uurida. Eks siis uuel aastal kuule jällegi.

Oma juhtide kool.

Senikaua, kui on seisnud Eesti skautlus, samakaua on seisnud kõne all meie oma juhtide kooli probleem. Tahaks uskuda, et see on nüüd lahenenud.

Meil on olnud varemaltki n. n. diplomaeritud skautjuhte, kuid nendel on olnud tegemist sedavõrd muude üldtähtsusega küsimustega, mis meil täiesti söötis olid, oli seda laagri küsimuse tegelik lahendamine või hädavajaliku kirjanduse soetamine oma emakeeles. Nüüd, kus need hädavajalikud keerdküsimused vähemalt ajutiselt lahendatud (meil on ju peetud 2 suurlaagrit ja ilmunud terve rida raamatuid ja brošüüre!), võidi viimaks asuda tähtsama küsimuse, nimelt juhtide kasvatuse juure juba täie julgusega, seda enam, et meil nüüd omal kaader, kes võimeline seda ühisel jõul teostama. Millisena on algatatud ja kuidas peaks väljakujunema meie skaudijuhtide ettevalmistus, selleks järgnevad read.

Meil on kõigil selge ja kõik vanemad juhid tunnevad seda väga hästi, et meil skaudijuhtide kursuste süsteemi loomine pole mitte nalja ülesanne. Selles pärast vaatame sellele küsimusele kui tähtsamale ja toetame ühtteisti, et aga saada jõudsamalt tulemusteni.

Kavad.

Kursuste kavad ja õppematerjal on väljatöötamisel ja juba uuel aastal esimesel kuul võib iga juht neid näha trükikirjas. See on esimese osa materjal, mis seisab teoorias eeskätt meedi mõiste üksikasjade selgitamises, millega käsikäes käivad mängud ja praktilised harjutused salga töösüsteemi põhimõttel. Kahes tsentrumis, nimelt Tartus ja Viljandis on need mööd. sügisel juba tegelikult läbi viidud. Tallinna ja Nõmme malevates algab sama töö ühiselt uuel aastal. Kellel pole aga võimalust (teistel provintsi linnadel) seda praktilist osa tegeva kursuse näol teha kaasa, need saavad sellest jagu ka kirjatähe läbi, kui igaüks sealjuures ise püüab vastavaid harjutusi ja tegevust kohandada oma üksuse töös. Ja edaspidi kokkupuutudes mõne tegevast kursuse I osast läbikäänud Tartu, Viljandi või Tallinna kursandiga... Aga ehk saame kohapeal ka ühekord-

sete õppekavadega toime. Siis ei tee enam kellegile kogu ühendatud kursantide perest ülepääsmatuid raskusi vastata kirjalikkude küsimuste esimese sarjale, mis kätte saadetakse juhtide kooli üldjuhatause poolt igale registreeritud kandidaadile esimese osa lõpul. Vastamine nendele küsimustele viib juba iga kursandi enesest teadlikkusele ja vastused annavad otsuse, kas juht on vääriline õppelaagriks või mitte.

Pärast esimese osa vastuste koondumist teotseb iga kursant oma üksusega (rühm) tegelikult neil alustel, mis esimene osa on selgitanud.

Õppelaager

on juba omaette ja veel tähtsam probleem. Laager peab koosnema noormeestest, kelle hulgas ei pruugi sugugi mitte puududa noore südamega vanad (nüüa la Moks j. t.). Selge on, et siia koonduvad ikka ainult need, kellel on ka eeldusi heaks ja tubliks skaudijuhiks.

Ma arvan, et laagri eel tuleks kindlasti korraldada 2-päevane praktiline osa neile, kes oma kodumalevas esimeses osas sellest ettevalmistusest ilma jäid.

Õppelaagri koosseisu valiks I osa kirjalikkude vastuste alusel Peastaabi poolt ametisse kinnitatud kursuste üldjuhatus.

Nendel alustel usun, et meie kooli esimene lend saab küllalt tugeva ettevalmistuse, kes oleksid edaspidi väärilised skautmasterid ja väärilised kandma skaudijuhi kõrgemat tunnust. Seega on kooli eesmärgiks kasvatada häid ja tubleid praktilisi idealiste.

Senini on minu kätte koondunud keskmine kogu juhtide kursustele täidetud registreerimislehti. Ülesandmiste tähtaeg lõppes 12. detsembril. Siiski on mõned keskused küsimusse loiult suhtunud. Kuna esimese osa materjali ilmumiseni läheb veel mõni nädal aega, siis püüame veel vastu tulla ja ka neid ülesandmisi arvestada, mis saavad uue aastani.

Skautide sild Treffneri gümnaasiumi saalis.

Kokkuvõttes kooli kava sisaldab:

1) teooria, metoodika ja prakt. ülesannete ning mängude läbitöötamine (2 kuud) ja vastused küsimuste esimese sarjale;

2) tegelik katseaeg oma üksusega;

3) õppelaager ja lõpukirjatöö.

Olen veendunud, et meie vanemil

skautjuhtidel jätkub püsivust ja taht selle ülesande arendamises õnnelikule tulevikule, siis ei keelduta ka kaasabist, mida nõuab kursuste tehniline läbiviimine.

Tartu, detsember 1935.

Skm. H. Michelson.

Paremaid pühi!

Õnnelikku uut aastat!

Rõigile „Eesti Skaudi“ kaastöölisele, tellijatele, vanematele ja noortele sõpradele soovib

Toimetus.

TALVELAAGRIS

H. River.

„Ei meie mehed ole maasta võetud,
maasta võetud, puusta saetud,
ema pojad me oleme,
sangareiks kasvada tahame.
Et väriseks ja raksuks maa
iga meie sammuga.
Siis vaenlasi ootame veel,
ootame veel, veel!”

Uljas laul kajas lumises metsas, kai-
kus kaugele ja väristas härmatist oks-
telt. Oravad seisatasid, talvelinnud vai-
kised oodates — milline laul talvises
metsas!

Jõuk punapõselisi poisse sammus
suuskadel rinnakut pidi üles. „On vist
ühe isa pojad,” mõtles orav, „kuidas
muidu nii sarnased!” Neilt see laul
tuligi.

Poisid jõudsid voore harjale ja lõ-
petasid laulu. „Hurraa, — liugu!” Üks-
teise järgi liugusid nad piki rinnakut.
Siidpeen lumetolm keerles iga suusa-
paari järel. Lumised puud orus haar-
rasid poisse oma rüppe. Välkus veel
kirevaid rätte, halle seljakotte. Lumele
jõi vaid palju suusajälgi ja läinud nad
olidki.

„Kes suudaks aheldada, siduda,
meie elujõudu...”

Laul hajus taeva külma sinasse.

*

Jää põrises, raksus ja pragunes. Öhu-
kesele lumele jooksid vaevalt märga-
tavad jooned. Äike nagu oleks sõitnud
piki pilvi. Kuid ei see olnud äike, nüüd
talvel. Jõel lähenes jõuk poisse suus-
kadel, kiirelt vibutades suusakeppe.
Higi säras otsmikel, sujuvate liigutus-
tega kihutasid poisid, nagu seiraks
neid hädaoht. Ent silmade sära ja hõõ-
guvad põsed jutustasid, et see oli rõõm
hää suusatee pärast. Suusad jutustasid
lumele oma sahisevat juttu; tormates ja
lõigates jälgi, puhtaid, läikivaid suusa-
jälgi.

*

Videvik laotas tiibu üle metsa, vah-
tis sisse mahajäetud maja aknast ja
unistas. Häälētu üksindus, ta kaaslane

hõljus puude all. Ükshaaval süttisid
kirkad tähed taevas.

Mets heitis endast trobikonna suusa-
tajaid. „Hollaa! Olemegi päral!” Poi-
sid peatusid maja ees, vabastasid vä-
sinud jalad suuskadelt ja pühkisid
higi.

„No nüüd ma selle kuningalossi vä-
rava avan!” mõrgas Sulev ja torkas
tohtu võtme klobinal võtmeauku. Lukk
loksatas, krigises ja uks avanes ras-
kelt.

„Sind tervitame su kodus, sammalha-
bemega meitsataat,” laulis Sulev kojast
tuppa viivat ust pärani lahti pörutades.
„Oi, kuid on külm su kindlus, nagu jää-
kelder.” Poiste meeleolu tõusis, suusad
olid kotta pandud ja soojusest aurates
kogunesid nad tuppa.

„Teeme saabumislaulu,” õhutas Hopp
ja tõstis rusika märguandeks. Rusi-
kas langes ja reipalt rõkkas laul. Au-
runa tõusis ta poiste huultelt toa külma
õhku.

„Hoi-hoilii hoi-hoilaa,
suur ja lai on maa.

Skautipoiss on täna siin, homme seal,
sest suur ja lai on maa.”

Lumine korsten võpatas katusel. „No
on rõõvlipojad,” mõtles ta. Ei kestnud
aga kaua, kui tõusis sooja, tihedat

suitsu ja korsten tundis mõnusat tunnet rinnas. Üle paljude aastate võis ta jälle puhuda tahma ja suitsu taevasse — ta polnud siiski veel hüljatud.

Toas kaminas oli rõõmus tuli. Poisid istusid pinkidel kaares kamina ees, võttes jalast saapaid ja märgi riideid, toppides neisse õlgi ja jättes kamina paistele.

Keegi tuli väljast ja riputas lund täis tambitud paja kaminasse konksu otsa. Lumi sulas paja tahmasel kõhul ja langes tilkadena tulle. Susises, auras ja kadus korstnasse.

„Ja homme hommikul läheb raginal lahti,” pajatas Sulev. „Maru mõte oli sul Pomm, selle talvelaagriga. Nüüd on terve rühm robinal teise järgu skaudid.” Pomm, mürakas suur poiss, tundis end tähtsana. „Oh ega see minu mõte polnud — kõnelesid sellest ju ise suvel laagris. Kahju ainult, et Raki ja Juks ei saanud kaasa tulla! See on, kui mammid nii väga hoolitsevad poegade eest.”

Sulev jätkas: „Poisid, seda ma ütlen teile, et igaüks võtaks asja tõsiselt. Kui kolme päevaga kõik selge pole, siis õpime veel neljanda päeva, kuigi toit otsas. Minulgi pole lõbus juhtide kogus kuulata, kui teised juhivad teevad nalja meie arvel.”

„Kas sa siis midagi vastu ei oska torgata?”

„Küll ma torkasingi, kuid neil tõi ka. Ega teisi meie taolisi pole!”

„Kas pead sina Sulev, siis meid kõige nigelamaiks?” Pomm oli solvunud.

„Ei mis mina, kuid nii arvatakse! Tean küll, millised sellid olete ja sellepärast usun ka teie töösse siin.”

„Lõpp jutule ja leivakotid lahti!” deklameeris Söödik, tõstes pada tult ja otsides paunast teed.

„Oi sõber Söödik, seda sa varitse-sidki,” naersid poisid ja asusid seljakottide juurde.

Tuba oli kuum ja kõhud tühjad. Sõnatult neelati esimesed kruusitäied.

„Sõber Söödik pinguta, pinguta; enne järgmist söögiaega kindlasti ei süüa saa.”

Hopp ajas laulujoru ja poisid naersid. Söödik aga pures surmtõsisel näol võileiba ja vahtis mõttes kaminasse.

„Ära ärritu Söödikukene, pista ruttu, midu tuleb juba hommik ja hommikusöök. Ei saagi vahet pidada!” noris kõhn Juku.

„Oi Kriipsu-Jukukene” mõmises Söödik, „pane suu ruttu leiba täis. Tühjalt liikudes teenib ta viimaks sulle tubli nahatäie.”

„Jah Kriipsukene, ole kuss, midu teeb Söödik sinust punktjoone enne kui kool algab,” püüdis Sulev poisse vaigistada, kohendades põhku seinä ääres.

Poisid loputasid kruusid sooja teega, rullisid vaipu lahti ja kohendusid magama. „Kes jääb esimesena lõket nuumama?” „Mina”, Söödik rüüpis kruusi põhjast viimast magusat tilka ja hakkas pauna kallal askeldama.

„Edasi läheb järjekorras,” sõnas Sulev, „Söödiku järgi Riiks, siis Atu, Piilu ja Juku. Aga nüüd ei piuksugi enam!”

Väsinud poisid kerisid põhul vaipadesse ja uinusid. Söödik soris ikka alles paunas. „Kriipsu, — Kriipsukene!” hõikas ta tasa. Ünine mõnin nurgast oli vastuseks. „Tahtsin sulle jutustada, et iga kolmanda jaanuari ööl käib siin kuri nõid ja kasvatab vuntsid kõige kõhnemale ööbijale. Kas kuulsid Kriipsu?”

Nohisemine põhust oli vastuseks.

Söödik veeretask saapamäärde karpi peos ja muheles. Kaminast hõõgus punavat soojust magajaile. Põhud krabisesid poiste liigutades.

„Küll saab sooja täna,” mõtles korsten katusel. Aed aga naksus pakases ja tähed sirasid taevavõlvil.

*

„Oh poisid tõuske ülesse,” laulis peenike häääl hämaras toas. Õled kahisesid, poisid tõusid üksikhaaval istukile ja pistsid laginal naerma. Kes veel virgunud polnud, ärkas naerulagina peale.

„Mis marssali sina Juku mängid?” päris Sulev. Kriipsu oli kohkunud, vaatas oma riideid, naervaid poisse, siis jälle end ja siis ei teadnud ta üldse kuhu vaadata. Poisse löbustas see kohkunud olek veel enam: kõhtu kinni hoides vingerdasid nad õlgadel.

Kriipsu taipas äkki, tõmbas käega üle näo ja vaatas pihku. Midagi mustendas seal ja poiss lippas õue. Poisid olid juba pugenud pükstesse, kui Kriipsu punetava ja tilkuva näoga tuppa tuli. Söödik muheles: „Kriipsu sul pole aimugi esimesest abist! Lumega hõõruda tuleb ju külmavõtmise puhul. Vuntsidekasvu see küll seisma ei pane!”

Hommikust võimlemist asendas suusatamine. Punav päike tõusis puude tagant selgesse taeva, kui poisid paaride kaupa väravast väljusid.

Õösel oli sadanud lund ja katnud kõik jäljed eelmisest päevast. Kuid väledad metsaelanikud olid juba hommikul käinud tippimas uusi jälgi. Terve kari jäneseid oli sirgeldanud üle lagendiku, hüpanud hangelt aeda ja arvatavasti purenud seal näljaga puukoort. Mingisugused lamba jälje taolised tulid metsateelt, tegid ringi ümber maja ja kadusid padrikusse. „Lehm,“ sõnas Atu naljatades, kuid Kriipsu ei saanud naljast aru ja lisas tähtsalt: „Jah, kuid nähtavasti õige noor!“ Poisid suusatasid edasi. Nüüd ilmus neid jälgi teele juba rohkem. Paremat tulid orava tippjäljed ja Kriipsu pööras nende suunas teelt kõrvale. Kitsast rada mööda oli orav hüpanud ja äkki kadusid jäljed

hoopis. Vaid puu all vedeles hunnik pähklikoori. Juku tahtis tagasi pöördada teele, kui märkas lumiste põõsaste liikumist. Väike hall-pruun loomakene kohkunud silmadega, hüppas põõsast, jäi lõõtsutades harkisjalu seisma ja vahtis poissi.

Ka Kriipsu kohkus. Loom peatus hetke ja hüppas põigates poisist mööda padrikusse. Juhu vahib talle järgi kui viirastusele. „Siis aga võpatas — ähkides ja nuuskides tuli suur vas-

tiku välimusega koer piki jälgi. Ta ei näinud poissi märkavatki, nii innustunud oli ta jälgimisse. Jukus ärkas kaastunne pisikesse põgeniku vastu ja metsikus vihas virutas ta suusakepiga koerale vastu pead. Koer karjatas ja kukkus, ninast valgus lumele midagi punast. Juku ei jõudnud veel toibuda, kui metsast kargas suur püssiga mees, vaatas koera, kohkunud poissi ja haaras poisil kraest kinni. „Appi-i, rõõvel!“ jõudis Juku peene häälega karjuda enne kui suur käsi langes ta suule. Teine käsi jagas hoobe pähe ja selga.

Peaaegu kõik poisid kuulsid metsas Kriipsu meeleheitlikku karjatust ja võtsid halba aimates suuna kisa poole. Põigates puude vahel ja komistades põõsastes jõudsid nad pärale ja peatusid kohkudes. Suur püssimees peksis kõhna Kriipsu-Jukut. Samas aga lendas metsast suur poiss ja langes püssimehele turjale, haarates kaissu metsikult söimleva pea.

„Pomm!“ imestasid poisid. Sulev jõudis pärale ja tahtis vahele segada, kuid polnud mahti, sest võitlejad olid kukkunud pehmesse lumme ja pöörlesid seal. Pomm lamas seljali all ja mees jagas talle abituid hoobe käte ja jalgadega, sest mehe pea oli ikka veel Pommi kaenlas ja ta ei kavatsenudki veel seda vabastada. Mees lakkas hetkeks rabelemast, Pomm vibutas oma jalgu ja haaras nendega mehe keha ümbert. Tugevate jalgade haak tõmbus pingule mehe seljal ja mees vajus kõhuli lumme. „Ohoo...!“ imestasid poisid.

Äkki kahvatas Sulev pealt vaadates ja tõsti suusakepi kõrgele. Kepp lakkas võitlejate sekka ja murdus, tuisatas pilliroo tükke laiali. Poisid vahtisid kaelad õieli. „Milleks see?“ Mehe suur käsi lebas värisedes lumel ja üsna selle lähedal oli lumule langenud jahinuga. Poisid kohkusid — „Ah selline on asi?“

„Timm-Jüri, tõuse üles,“ põristas tugev mehehäääl. „Ära lase end poistest läbi peksta!“ Poisid vaatasid seljataha nagu käskluse peale. Rõõmsa näoga mees, metsaametniku riides, seisib poisite seljataga ja muigas. Tema sõnade mõju Pommiga maadlevale mehele oli aga üllatav. Ta tõusis aralt Pommi kaisutusest ja tõmbus küüru kui kutsikas. Pomm ise aga jäi lamama, vahtis rõõmsalt sinisesse taeva ja pajatas: „Poisid, hoovake mind üles. Ei

viitsi ise, kuigi kivi läks kõhult ära!" „No ära tee tähtsaks," naersid poisid ja tõmbasid Pommi kätest püsti.

Metsamees kõneles Suleviga: „Too isand on tuntud salakütt ja tänagi jälgin seda." Mees ise vahtis mornil näol, käed rusikas, verist koera maas. „Ei teadnud aimatagi, et niisugused poisid siin metsas luusivad ja salakütte peksavad," muheles metsavaht. „Küll ma temaga nüüd toime tulen!" Metsavaht heitis salaküti püssi, mis rabelemisel lumme veerenud, õlale oma püssi kõrvale, võttis noa maast ja osutas koerale: „Timm-Jüri, võta oma sõber sabapidi selga!" Mees põrnitses vihaseks, kuid haaras koera turjast ja tammus tee poole. Metsavaht järgnes. „Viin selle saksa metsaülema juurde ja tulen õhtul teile külla!" hõikas ta puude vahelt tagasi.

Poisid leidsid majja jõudes väikese Kriipsu-Juku istumas kamina ees ja nutmas. Pelglikult vaatas ta sisseastuvaid poisse ja suured pisarad voolasid üle kriimustatud põskede. Sulev ja Pomm jutustasid talle juhtumi lõpu ja temagi naeratas. „Pead aga laskma end nüüd veidi tätoveerida," sõnas Sulev, otsides joodi pudelit ja Juku nägu tõmmati kirjuks kui indiaanlasel. Naeratades kannatas poiss ja pajatas mõttes: „Küll oleks tore vaadata, kuidas seda salaküti-onkelt joodiga määratakse."

Terve päev oli möllatud igasuguste skauditarkustega ja videvik puges juba tuppa. Koos sellega tuli ka metsavaht.

Poisid asetasid ta istuma põleva kamina ette ja vanamees hakkas jutustama oma seklusist. Juttu voolas kui lõpmatust lõngakerast ja poisid aina kuulasid.

„Kas teie piirkonnas ka metsloomade söögikohti on?" küsis Sulev vahele. „On ikka, siit umbes 6 kilomeetrit lõunasse, üle raudtee," hakkas voolama metsavahi jutt. „Selle kuu lõpul tuleb veel paar söögikohta juurde."

„Kas, kas..." Sulev peatas jällegi jutu, „kas ei saaks kuidagi jälgida loomi seal söögikohas?"

Metsavaht raputas naeratades pead. „Kuid kuu lõpul tuleb üks söögikoht otse selle maja juurde ja kui vaadelda tahate, toome toitu juba nüüd!"

„Hurraa!" rõõmustasid poisid. „Nüüd näeme ka midagi muud peale jälgede!"

„Vaat niisugused poisid mulle meeldivad," muheles metsavaht, „hommikuhommikul olen heinakoorimaga siin!" Vanamees tõmbas taskust tubakakoti ja hakkas piipu laadima. „Kuid mis mehed teie's olete, et külmal ajal loogelete piki tühje jahimajasid, mõned alles põngerjad!"

Nüüd kuulas metsavaht ja Sulev jutustas; kõike, mis meest vähegi võis huvitada. „Soo-oh" ja „ahaa" torkas mees vahele.

„Minu poiss tuleb ka linna kooli ja ma mõtlen, et panen ta sinna teie kooli," pajatas vanamees Sulevile lahkumisel kätt andes. Sulev naeratas, poisid naeratasid. „Ega meil see ju kool ole, kuid läheb kuhu kooli ta läheb, oma rühma võtame ta ikka!"

Järgmisel hommikul ärkasid poisid jutukõminale. Polnud veel täiesti valgeks läinud, kuid koitis juba. Hopp is-

tus kellegi võõraga kamina ees ja kõneles. Poisid hüppasid välja ja astusid lähemale. Lambanahkses kasukas poiss istus Hopi kõrval.

„Meie sõbra — metsavahi poeg, Lembit," tutvustas Hopp. „Ta tõi heinu metskitsedele!" Järgnes suur käesurumine.

Keegi poistest oli vaadanud aknast välja ja laskis kuuldavale imestuskisa. Terve kamp tungis robinal akendele.

Koiduhämaras õues oli heinahunni-ku ümber terve kari metskitsi söömas. Valkalt hüppasid nad ja nosisid nähtava isuga heinu. Hinge pidades jälgisid poisid iga nende liigutust — nii lähedalt polnud nad iialgi selliseid loomi näinud.

„Lubage, lubage,” sosistas äkki Kriipsu ja puges välja aknale kogunenud poistekuhja alt. Hetke pärast puges ta samade sõnadega oma kohale tagasi, käes pliiats ja märkmik. „Tohoo — Kriipsu hakkab joonistama!” Kõik haarasid seljakottide järgi ja veidi hiljem joonistas terve rühm vaikides.

„Kohv keema ja silmad puhtaaks,” pöörutas Sulev, kui joonistamine oli lõpetatud. Poisid asusid tegevusse. Kitsed kadusid imelikult hüpeldes metsa, kui poisid läksid õue lumega silmi pesema.

Lembit oli hommikusöögil poiste külaline ja kui ta hiljem hobusega minema hakkas, läksid kõik saatma. Suusad löödi alla, nõõrid harutati lahti ja terve kamp rakendus ree sappa. Nagu tuul kihutas hobune metsateel ja rida poisse liugles järgi. Lumi lendas ja põsed löid õhetama — tore sõit oli!

Ühel käänakul komistas Söödik ja Kriipsu tegi oma heledat kisa. Eelmised poisid ei saanud tagasi vaadata, kuid mingit madinat oli kuulda. „Kriipsu ja Söödik löövad tantsu!” hõikas Pomm ja terve kamp naeris täiest kõrist.

Maanteele jõudes peatas Lembit ja poisid jätsid jumalaga.

„Kuhu Söödik kadus?” pärisid poisid Kriipsult tagasi minnes. „Ei tea,”

naeris Juku, „tegin ühe surmahüppe ja kadunud ta oligi!”

Suusakepid olid koju jäetud ja poisid said tublisti vehkida, enne kui koju jõudsid. Ähkides ja naerdes kobisid nad tupp. Söödik istus kamina ees ja sõi. Terve veerandtunni lõputsesid poisid Söödiku kallal kuni see söömise lõpetas ja igale norijale nahapeale lubas anda. Siis asusid kõik jälle järgu-eksami kallale.

Kolmas päev algas jällegi kitsede vahtimisega ja siis läks lahti suuskade tõrvamiseks. Peale lõunasöögi oli kõik valmis minekuks. Suur võti ragises võtmeaugus ja lauldes libisesid poisid metsateel.

„Selge on nüüd teine järk, varukale tuleb märk.

Ja kui keegi julgeb veelgi norida, esmajärgu skaudiks võime õppida ilma miski vaevata.”

Säravad tähed olid taevast, kui linna tuled ees vilkuma hakkasid. Poisid liksid hoogu. „Varsti oleme koos,” rõõmustas Söödik. „Ja sööme,” lisas Kriipsu miates.

Hopp aga alustas laulu:

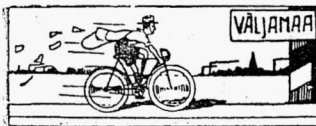
„Kes suudaks aheldada, siduda, meie elujõudu...”

Tähed vaatasid taevast, kuid rõõmsad poisid suutasid ja rõõmustasid kaasa. Metsas rõõmustasid kitsed heinte juures ja külm naksus aiateivastes. Tünni metsamaja korsten oli nukker — tema rind tõmbus ikka ja ikka külmemaks ja langev lumi hakkas ta tahmasele peale ehitama uut valget mütsi.

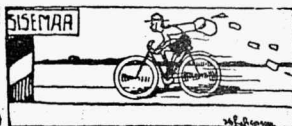
Skautide moodsad ehitised.

Käesoleval aastal üheks silmapaistvamaks isiklikuks saavutiseks skautide peres on skautmaster Hans Tari stuudiumi lõpetamine, astudes välja haridustemplitst ehitusinsenerina. Kes meie lugejatest ei tunne seda tõkkispäist masterit, kes juba viis aastat toimetanud „Eesti Skauti” ja kuulub praegugi toimetusse. Tallinna skaudid eriti aga meriskaudid on saanud temalt palju tulusaid õpetusi, mis nii mõnegi mehe on juhtinud õigele teele. Master Hans väärrib erilist lugupidamist oma eeskujuga meriskaudi vormi asjus — olles aastailt üle 30. ei häbene ta meriskaudina kanda lühikesi pükse. Tegu vää-

rib järeltegemist tõsiselt meriskautelt ja tänini lahtine ja palju vaielusi tekitanud ühtlase vormi soetamine oleks korraga lahendatud. Praegu on master Hans siirdunud Tartu kasvatama noortest omale järeltulijaid, olles Tartu tehnika keskkooli õppejõuks. Kolmanda suurlaagri juht on juba leidnud Tartus temale suure ülesande, usaldades tema kätte suurlaagri ehituste kavade valmistamise ja tööde juhtimise. Eel- tödest näib, et seekord suurlaagris näeme moodsat skautide ehituskunsti, mis on rajatud teaduslikule alusele, ega pole karta nende kaelalangemist, nagu see on juhtunud varemalt mõne sillaga ja muu ehitisega. Selleks jõudu ja edu uuele insenerile. T.

TEATE

Tartu Emadepäev.

Emadepäev peeti Tartus 1. dets. V algkooli ruumes! Saal oli tungil osavõtjast. Ka koridorid olid rahvast täis ja osa inimesi pidi ruumipuudusel tagasi minema. Fanfaaride helide saatel toodi malevate ja rühmade lipud saali. Avasõnad ütles skautide mal. van. prof. skm. A. Paldrock, tuletas meelde 1. dets. mässukatset ja aastajooksul malevast surmaläbi lahkunuid skaute, kellele mälestuseks peeti leinaseisak.

Tervituste osas tervitas ka emapäeval viibiv Tallinna Noorseppade maleva vanem hra Lellep. Ettekanded olid mitmekesised, millele lõpuks näidati II Suurlaagri filmi. Mimeaastased kogemused on näidanud, et Tartu peab edaspidised emadepäevad pidama suuremas saalis, kuhu mahub kuni tuhat inimest.

*

Tartu I Roverskaute klubi pidas oma 4. aastapäeva-jõulupuud nagu ikka, vaid kutsutud külalistega 14. dets. maleva staabi ruumes. Oma ainelise seisukorra parandamiseks klubi korraldab rahalise peo 11. jaan. 1936. Kaitsemal. ruumes.

*

Tartu gaid- ja skautjuhtide traditsiooniline jõulupuu kolmandal pühapäeval tänavu N.M.K.Ü. ruumes.

Skautide jõulupuu Sakalas.

Sakala Sk. Maleva jõulupuul 8 skp. selgus, et oleme saanud korraga rikkamaks kolme n-skm. võrra. Milline uudis! Oli ju olnud meie malevas skautmasti nimi äraarvamata suur tiitel, mingi kättesaamatu pühadus — ja nüüd korraga kolm? Kuid maleva on suureks paisunud, kuidas sa saad läbi ainult ühe mastiga.

„Papa“ Moks oli kõige enam üllatunud, kui teada sai enda ülendamisest — aga vist kõige enam rõõmus-tasid „Sinirebased“, et ka neil nüüd master suguharus. Edy aga, meie esimene suur master naeratab — tema teeneks on vist meie pere suurendamine säärase ametmeestega.

Vello.

Emadepäev Sakalas.

1. dets. s. a. pühitsesid Sakala skaudid ja gaidid emadepäeva õhtuse jumalateenistusega Jaani kirikus. Oli suurepärase pilti näha sammumas hiigelpikka rongkäiku Maleva staabist kirikusse. Ilus oli, kuidas kirikusse astumisel korraga mütsid pääst võeti ja vaikselt astuti jumalakotta.

Sel pühapäeval õhtul andsid truu-dustööd gaidid, hundid ja skaudid. Ühest suust, selgelt ja kõlavalt öeldi truu-dussõnad peast, ilma õpetaja ette ütlemata. Paljud pühkisid pisaraid. Siis lauldi koos koraali kuna õpetaja hr. Vestren-Doel pidas päevakohase jutluse. Järgnes laul hundide koorilt — „kord mõtetes istus üks emake“. Kauaks jääb kõigile meelde ülev silmapilk — „Emadepäeva“ jumalateenistus.

Vello.

Hiiu saarel tehakse skautlust.

Lääne maleva tähtsaimal asumaal — Hiiumaal, teotseb juba 250 poissi. Äsja käis seal maleva instruktor Sini-järv, kes jälle löi uue skautrühma Kõrgessaare Puskile. Uue rühma vanemaks sai härra K. Laredei.

Hiiumaalt kasvab välja jälle hulk tubleid skaute, kes noorusele vaatamata juba eelolevas suurlaagris suudavad näidata õiget skaudivaimu ja tublidust.

Tublit tööd teeb Käina skautrühm e. sk. L. Paasi innukal algatusel. Antakse välja ka oma ajakirja „Lõke“.

Kärdlasse asutati ka meriskaudid, sest Hiiumaa on ju vana merimeeste kodu. Et Hiiumaa skautlust õiget teed leiaks, hoolitseb Lääne maleva instruktor ja Põhja Hiiumaal asub teotsema instruktorina veel vana skautjuht V. Metsky.

Ootame — Hiiumaalt võib tulla veelgi üllatusi. N.

Ridala poiste emapäev.

Ridala skautrühm, mis kuulub selle-sinatsesse metsiku Lääne malevasse, pidas emadepäeva puhul pidu. Isegi näidendiga saadi maha, rääkimata veel mitmesugustest ettekannetest, mis kõik leidsid sooja vastuvõtu. Mis aga pea-

asi: isegi tulu tõi see rühmale. Ridala rühma juhib praegu hoogsalt A. Tomson ja hundusid P. Suurküla.

N.

Tallinna esimesed metsaskaudid.

„Emadepäeval“ ühendati metsaskautideks 5 vanemat tähe- ja I järgu skauti, kes vastavad erialaeksamid olid sooritanud. Metsaskautideks ühendati täheskautid: Johannes Jäger, „Terassammurite“ suguharust ja Voldemar Hugen, „Terassammurite“ suguharust. I järgu skautid: Raimond Isok, I suguharust; Leonhard Jägel, „Terassammurite“ suguharust ja Richard Tämus, „Terassammurite“ suguharust.

Sõpru skautidele.

„Emadepäeval“, Tallinnas anti direktor J. Hansen'ile ja kolonel M. Tuisk'ile üle nahksed diplomid skautisõpradeks valimise puhul. Esimene neist on eruvanamaks ja teine vanemaks „Terassammurite“ suguharule.

„Hall Hunt“

Tallinna skautide maleva igaaastase 100% skautliku võistluse võitis sel aastal „Terassammurite“ võistlussalk, kellele „Emadepäeval“ üle anti vastav diploma ja võitja salga kaelasidemed.

Matkavõistluse lõpp.

Tallinna malevas 1935. a. suvekuudel korraldatud matkavõistluse parimateks matkajateks osutusid:

1. II jsk. Feliks Leeser, „Terassammurite“ suguhar., matkas 1650 klm.
3. I jsk. Edgar Mutli, „Terassammurite“ suguhar., matkas 1466 klm.
3. I jsk. Edgar Multei, „Terassammurite“ suguhar., matkas 1335 klm.
4. II jsk. Johannes Karting, „Terassammurite“ sug., matk. 1148 klm.
5. sk. Oskar Ots, „Terassammurite“ suguharust, matkas 1128 klm.
6. II jsk. Leo Alev, „Kalju Kotkaste“ suguharust, matkas 1078 klm.

Esitatud isiklikest matkapäevikuist hinnati 1. auhinna vääriliseks II jsk. Viktor Kõrts'i päevik, „Kalju Kotkaste“ suguharust. 2. auhinna vääriliseks II jsk. Leo Alev'i päevik, „Kalju Kotkaste“ suguharust ja I jsk. Ü. Vollmann'i päevik, IV skaut rühmast.

Eeskujulik rühm

on Tallinna maleva „Kaljukotka“ suguharu (XV rühm). Rühmas on praegu 34 poissi ja „Eesti Skaudil“ on rühmas ka mitte vähem kui 34 tellimist. Selline rühm olgu kõigile eeskujuks!

J.—

Tallinna emadepäev.

peeti suurejooneliselt pühapäeval 15. det. õhtul „Estonia“ kontsertsaalis. „Päevaleht“ toob sellest paar suurt pilti ja kirjutab järgmist:

„...Rahvast tuli saal ja rõdud täis. Peale rohkearvuliselt ilmunud emade oli aktusel aukülalisi kodu- ja välismaalt. Nii võttis aktusest osa ka Poola skautide kõrgemaid juhte dr. Bar, kes pidas tervituskõne ja andis Eesti skautide peavanemale haridusminister N. Kannule poola skautide kõrgema märgi „Halli pühvi“.

Haridusminister N. Kann ja haridusnõunik J. Grünthal esinesid õhtukohaste kõnedega. Järgnes emade austamise tseremoonia, mis kujunes väga liigutavaks ja südamlikuks. Kustutati tuled, ainult üks kütänal põles väikese gaidi käes, kui see luges oma salmikese emadele. Varsti süüdati rohkem künälaid ja nüüd mälestasid gaidid ja skaudid muldaläinud emasid. Lauditi vastavat laulu.

Järgnes rida ettekandeid gaididelt ja skautidelt. Ema ja aukülalised jälgisid noorte ettekandeid huviga.”

Ülihästi

õnnestus Tallinna skautide XV rühma pidu 30. novembril Kunstihoones. Peo ettekanded said publiku teenitud kiituse osaliseks. Majanduslikult polnud peol ka just viga — rühm sai „puhast“ 26.000 senti. Suurediki organisatsioonid võiks skautidelt õppida, kuidas asju ajada tuleb.

J.—

Poola „Höbe Liilia“

aumärgid anti Tallinna emadepäeval üle skm. Rautsmale, õp. P. Kuusikule, õp. skm. H. Haamerile ja skm. E. Jõgile Poola skautide sõpruse tähisena. Aumärgid andis üle dr. skm. L. Bar Poolast.

GAIDIDE NURK

Teadaanne.

Seega teatan, et E. G. M. Peastaabi korraldusel peetakse Tartus 3.—5. jaanuarini 1936 üleriiklik gaidjuhtide kool. Osa võtta võivad juhid ja vanemad. Registreerimismaks 50 senti, mille eest soovijad saavad ka öökorteri. Kooli viimasel päeval korraldatakse ühine teelaud, millest osavõtumaks on 50 senti.

K A V A :

REEDE 3. jaan.	Kell 10—11	Avamine. Vaimulik talitus.
	„ 11—12	Gaidide organiseerimine kohapeal. gdr. Elken.
	„ 12—13	Maleva ja rühma asjaajamine. gdr. Elken. (Eeskujulikkude raamatute näitus).
LAUP. 4. jaan.	„ 10—12	Järgud.
	„ 15—16	Hellakeste koondis.
	„ 16—17	Gaidide koondis.
	„ 12—13.30	Praktilisi oskusi laagri ehitamisel. Skm. Gern.
	„ 15—16.30	Vanemgaidide koondis. gdr. Mattisson.
	„ 19—21	Lõke ja gaidlaulud. Iga malev on kohustatud esinema ühe numbriga.
PÜHAP. 5. jaan.	„ 10—11	Referaat: Tütarlapse hingeelu.
	„ 11—12	Tseremooniad.
	„ 15—16.30	Skautide koondis. Skm. Michelson.
	„ 17	Teelaud.

Kool toimub K.N.N.Ü. ruumes, samas on ka öökorter soovijaile.

Sekretär: E. Elken.

Tallinna gaididest.

Liikmeskond: Tall. Gd. Mlv. kuulub praegu 20 rühma kogusummas 500 liiget.

Staabi koosolekuid peeti 12.

Maleva koosolekuid peeti kord kuus. Peale ametlike küsimuste käsitleti neil koosolekul teeme kasvatus ja gaidluse alalt, tervishoiust, reisimuljeid jne. Iga koosolekut sisustas veel eeskava, mis koosnes vokaai ja instrumentaal ettekandeist, tantsudest, püramiididest, iluvõimlemisest, tumm-näidendeist jne.

Juhtkogu koosolekuid peeti kaks korda kuus. Peale hariliku juhtkogu töö on neil koosolekul käsitatud kasvatuslikke ja seltskondlikku elu käsitavaid teeme. Ka on juhtkogu korraldanud õhtuid — nii lihavõtte eel „munade koksimise õhtu“, siis „jõulu-

puu“ koos emadega ja skautjuhtidega.

Juhtpäevi korraldati kolm, neist esimene sügisel Viimsis, teine kevadel Hiiul ja kolmas sügisel Hara rannas.

Salgajuhtide päev korraldati sügisel Hiiul, kus leidsid lähemat käsitlust salgajuhtidele tarvilikud teemad.

Juhtide klubi asutati sügisel koos skautjuhtidega.

Udupildiõhtuid korraldati üks.

Ävalikke lõkkeõhtuid korraldati kolm, neist üks (koos skautidega) s/s „Kalevi“ väljal, teine Hiiul ja kolmas Kiltsis (Kiltsi rühma korraldusel).

Töötuseandmine oli mais — andsid töötust 19 gaidi ja 3 hellakest.

Aktusi on korraldatud üks — maleva XV aastapäeva puhul.

Pidusid on maleva korraldanud: kaks suuremat ja üks XV aastapäeva pidu. Siis „Emadepäev“ koos skautide-

ga). Võeti korraldajana osa ka „Skaupäevist“.

Hellakestele korraldati XV aastapäeva pidu lahus gaididest.

Õppe- ja jaluskäike korraldati kaks.

Välismaal käisid malevast 10 liiget — Poolas, poola gaidluse ja skautluse 25 a. juubeli-laagris Spalas. Peale laagrit kolm neist tegid ringreisi Poolas, külastades mitmeid linnu ja matkates muuseumis mõned päevad ka Tatra mägedes.

Matke on olnud õige palju, enamus neist kodumaal; pikeim neist oli matk Tallinn—Riiga ja tagasi, mille sooritasid kolm gaidi.

Huvisõite on korraldatud Keila-Joale, Kloogale, Väana, Paldiskisse, Vormsi, Aegviitu jne.

Maleva laager korraldati Ranamõisas, kestvusega 2 nädalat.

Üleriiklikust gaid- ja juhtide õppelaagrist Võrus võttis osa 17 juhti, peale nende veel lühemaajalised külastajad.

Kirjandusest on maleva väljaanud Maleva XV a. juubelialbumi. Ka on lastud trükkida maleva ametlikud kutsekaardid.

Ettekanedega „Gaidlus“ esines gdr. E. Kukk Tallinna Pedagoogiumis ja ÜENÜ juhtide kursusel.

Kergejõustiku treeningust on gd. võimalus olnud suvel võtta osa.

Emade komitee tegutseb juba aasta läbi pidevalt, käies koos kord nädalas. Korraldas ühe suurema peo, kaks kella 5-e teed, samuti vastlaõhtu.

Karbikorjanduses on gaidid avitanud Eesti Punast Risti ja Raamatu-Aasta komiteed.

Eesti Punase Risti märkidest on saadud: 1) üks kõrgem märk; 2) kaks Eesti Punase Risti Peavalitsuse hoolsusmärki; 3) kaksteistkümmend Eesti Noorte Punase Risti hoolsusmärki.

Kirjavahetus välismaa gaididega on elav ja kirjade kaudu on loodud sõprus paljude välisriikidega.

Kirjandusest on malevale tellitud järgmised ajakirjad: „Eesti Skaut“, „Skaudid“, „Noorte Punane Rist“ ja „Eesti Naine“.

Juhtidest on maleva tegevusest eemale jäänud neli — neist kaks minnes teenistusse kaugele Tallinnast, üks minnes edasi õppima ja üks raske haiguse sunnil. Kuna on suudetud luua juhtide reserv, kust tarbekorral tegelikke juhte saab, ei kannata rühmade töö eelmainitud juhtide lahkumisest.

Surma läbi on malevast lahkunud gaid Lehti Siidok.

Rühmad käivad koos kord nädalas. Koosolekuil peale ametlikkude teadete ja arutelu käsitati teeme gaidlusest, ilukirjandusest, tervishoiust, spordist, kasvatuses, ajaloost, usust, kunstist, maadeteadusest. Ka, on rühmad korraldanud jalutuskäike, matke, väljasõite, liuvälja-, tee-, lõkke- ja mänguõhtuid.

LIIDIACE!

Kas aimasid Sina? — Aimas meist keegi, et mõne päeva möödudes Sind ei ole enam! Surm on halastamatu, rõõvides meie keskelt Sinu. Vähe said Sa viibida meie keskel...

— Nii palju on leina noorte südameis... aga Sul on hää. Sa oled õnnelik, ent siiski vaikne, hiljuti leitud rahus...

Ialgi enam ei saa kõituda meie käed ühiseks gaidiringiks — Liidia — siiski jääb — mälestus!

— Ja see on enam kui sõnad...

Valus on mälestus Sinust, siiajäajail gaidel... Nukker lein laotab end meie üle, sest gaidide aateile oli ühine me lend.

Hääd und!...

Tallinna Gaidide Maleva
XVII rühm.

Lahkunud gaid-õde

Liidia Maškov'i

9. XII. 35.

leinab **Tallinna Gaidide Maleva.**

